

Te Tkab'i' U'j Stz'ib'en Pa'k Kye Qerman Aj Amaq' Korint

Jun Limb'il Kye Aj Korint B'ix Akay

¹ Wetz a'in Pa'k tky'ixel Qajaw Jesukrist, tzan tpaj ikxji tgan tuq te Qtata Dios. Wetz tuky'i te qerman Timotey, qetza nqet qtz'ib'a'na te etetz erman* aj atikxqet Korint, b'ix kye kyaqil kye txq'anky qerman aj pawame' te Qtata Dios aj nkyenajan tuj tkwentil Akay.

² Qtata Diosxwit b'ix te Qajaw Jesukrist tzaj ksil'xwit jun nim b'an galan etajsik ekyaqil etetz b'ix qet kchewsa'xwit ek'u'j.

A'ox Te Qtata Dios B'a'n Tzan Tonen Qi'j Oj Tok Qen Twitz Xhcho'nal

³ Qet jiq'b'a'xwit te Qtata Dios; aji tetz te Stat Qajaw Jesukrist, aji tetz te Qtat aj n'ok lo'et tk'u'j qij, b'ix a tetz Dios aj njaw tin jk'u'j.

⁴ Tetz njaw tin jk'u'j tuj kyaqil xhcho'nal aj n'ok qen, b'ix ikxji tzan tjaw qin kyk'u'j kye txq'anky aj n'ok kyen twitz xhcho'nal iktza'x qetz njaw in jk'u'j tzan te Qtat.

⁵ Qetz n'ok qen nim xhcho'nal iktza'x oky'ik ti'j te Qajaw Jesukrist, per axkix tetz njaw tin jk'u'j nim.

⁶ Qa qetza n'ok qen twitz xhcho'nal, nini tzan tb'antik tjaw qina ek'u'j b'ix tzan ekolet; b'ix qa te Qtata Dios njaw tin jk'u'j, nini ax tzan tb'antik tjaw

---

* **1:1** Ax: kye aj pawame' a'ox te Qtata Dios.

qina ek'u'j b'ix tzan etipan tuky'i epasens axkix te xhcho'nal aj nky'ik q'i'ja.

⁷ B'ix qetza lo'ik jk'u'jna tuky'i jun tk'u'jlal, oj tok eten twitz xhcho'nal iktza'x n'ok qen qetza, ax etetz ojawel in ek'u'j iktza'x qetza njaw in jk'u'j tzan te Qtata Dios.

⁸ Erman waq, qetza qgana tzan tok echa'o' kyaqil aj xhcho'nal aj oky'ik q'i'ja tuj tkwential Asy. Owok qena twitz jun nim xhcho'nal aj nlay b'antik tuq tzan qipana, qetza tuj qnab'la nlay tuq qo'anq'ina.

⁹ Qetza tuj qanima oqna'oj iktza' oqokamelna tuq, per te nini owoken tzan k'on tuq tok qwit'b'a' jk'u'j q'i'jxa sinoke ti'j te Qtata Dios aj nkyejaw tanq'insa' kye kamnaq.

¹⁰ Tetz oqet tkolo'na ti'j ja kamikyjni b'ix tzunx oqoqtel tkolo', b'ix ti'j tetz lo'ik jk'u'jna oqoqtel tkolo'ky.

¹¹ Tetz oqoqtel tkolo'na tzan tpaj etetz nkx'onen quky'il a tzan tpaj nkxnaq'tzan q'i'ja. B'ix tzan tpaj nini ky'ilaj xjal oxe'l ksi' pixon te Qtata Dios tzan tpaj tetz oje tz'onen q'i'ja tzan tpaj kxnaq'tzb'en ky'ilaj xjal tuky'i'l.

Titza' Onab'lin Te Pa'k Kyi'j Kye Aj Korint

¹² Qetza nqna'o'na jun chalajb'il tuj qanim tzan tpaj te qanim nyolin ma'tx qob'etna tuj jun tume'l galan twitz ja tx'o'tx'ni b'ix pyor exol etetz, b'ix tuky'i jun tk'u'jlal tuj twitz Qtata Dios. Kyaqil ntzani nya'tx tzan tpaj-wit qetza jun qlistulna, sinoke tzan tpaj te Qtata Dios b'an galan nab'lin quky'ilaj anke k'onti'l nqajo'.

13 Tuj kyaqil qu'uja qetza k'onti'l tidi' ma'tx qet qewa'na ewitz, kyaqil ma'tx xik jq'uma'na etetz,[†] b'ix wetz lo'ik nk'u', [jun q'ij jun tyemp] owokex tuj ewi' b'an byenech,

14 anke mina' tel eniky' b'an byenech. Ikkxi, cha'ojoj tmeltz'jik te Qajaw Jesus, etetz okxchalajel q'i'ja iktza'x qetza ajna'l nqochalajna eti'j.

15 Ntons, komo ojetq tuq qet nb'isu' ikkxi tb'ay, wetz oqet nb'isu' tzan npon tb'ay etuky'i'l q'olb'el etetz, b'ix yaji oj npon etuky'i'l mas yaj owokel te jun nim b'an galan te etetz junky'el.

16 Ikkxi tzan nky'ik tuq exol etetz aj ikja'n nxik tuj nb'ey Masedony,* yaji okyinmeltz'jel tuq junky'el etuky'i'l, b'ix yaji tzan etonen tuq wi'j tzan nxik Judey.

17 Etetz tuj enab'l aj tqet nb'isu' ntzani, kxkyinalo etetz qa k'onti'l oqet nb'isu' b'an byenech. ¿Etetz tuj enab'l oj tqet nb'isu' jun tidi' nna'non wanim, cha nqet nb'isu' tuky'i nnab'lx wetz b'ix ikkxi tzan txik nq'uma' "o" per yaji "nlay"?

18 Iktza'x te Qtata Dios tetz jun yolin, ax qetza [jun qoyolina] oj txik jq'uma' jun tidi' etetz, k'onti'l nxik qyoli'na tb'ay "o" b'ix yaji "nlay."

19 Komo te Tk'wa'al Qtata Dios, aj Jesukrist, aj oje xik pakb'let exol qitza'na wetz tuky'i te Silbáno b'ix te Timotey, tetz k'onti'l nxik tq'uma' "o" b'ix yaji "nlay," sinoke tetz b'an'ax nk'ulun iktza'x ojetq txik tq'uma'.

20 Komo ti'j te Qajaw Jesukrist nponkix kyaqil aj oje kaj ts'i' te Qtata Dios tyol ti'j, b'ix astilji

[†] **1:13** Ax: k'onti'l oqet qtz'ib'a'na jun tidi' aj nlay tuq b'antik tjaw ete'e' b'ix aj nlay b'antik tuq tel eniky' ti'j.   * **1:16** Kya 19:21

getza, cha'oq tqet qjiq'b'a' te Qtata Dios tzan tpaj te Krist, nxik jq'uma'na "intky'ikxwit ikxji" [tzan tpaj dyakwerd ato' tuky'i'l].

²¹ A te Qtata Dios ntk'ulu' quky'i'l b'ix etuky'i'l tzan qten jwert tuky'i Krist, b'ix a tetz o'el tjoyo'na.

²² B'ix otzaj tsi' jun techal' qi'j, otzaj tsi' te Txew tuj qanim te jun techal' aj telponx b'an'ax kyaqil aj oje xik tq'uma'.

²³ Ajna'l nxik nqani' te Qtata Dios tzan tkaj testiw wi'j, nxik nsi' nyol wi'jx wetz, wetz k'onti'l inxik exol etetz tuj Korint tzan tpaj k'on ngan tuq tzan tok jun nya'tx galan exol.

²⁴ Qetza k'onti'l nkx'ok qlajo'na titza' tzan tok ewit'b'a' ek'u'j, sinoke cha a'ox nqo'onen etuky'i'l te jun chalajb'il te etetz; komo etetz tzan tpaj n'ok ewit'b'a' ek'u'j ti'j Qtata Dios astilji jwert atix tuky'i'l.

2

¹ Astilji wetz oqet nb'isu' tuj wanim tzan k'on nxik q'olb'el etetz tka'miji'n-el qa cha te jun b'is te etetz.

² Komo qa nk'ulu'tz tzan tok jun b'is tuj etanim, ntots yaji ¿ab'l ok'uluyon tzan nchalaj wetz qa nya'tx a'ix etetz?

³ Astilji oqet ntz'ib'a' etetz iktza'x oqet ntz'ib'a' tb'ay-el. Ikxji oj npón k'onti'l tzan nna'on jun b'is tzan epaj etetz aj a'ox b'a'n-tal tzan nchalaj eti'j; wetz lo'ik nk'u'j eti'j ekyaqil etetz tzan ek'ulun tzan nchalaj tuj wanim eti'j etetz b'ix ikxji ax tzan echalaj etetz wuky'i'l.

⁴ Per aj tqet ntz'ib'a' aj u'jji, wetz b'an nky-inb'isun tuq b'ix nkyin'oq' tuq. Per k'onti'l oqet

Tkab'i' U'j Kye Aj Korint 2:5

v

Tkab'i' U'j Kye Aj Korint 2:12

ntz'ib'a' tzan tok tuq jun b'is tuj etanim, sinoke tzan tok eten tuq titza' wetz nkxqet b'an ngani' nim.

A Tgan Tzan Tqet Qnajsa' Te Aj Nk'ulun Jun Ny'a'tx Galan Qi'j

⁵ Ab'l aj ma'tx tk'uluj tzan tok jun b'is tuj wanim, nya'tx cha a'ox wi'j wetz ma'tx tz'ok tsi' te b'is, sinoke wetz tuj nnab'l ax eti'j etetz ekyaqil.

⁶ Te xhcho'nal aj ma'tx xik esi' ekyaqil etetz ti'j, kabal nini.

⁷ Ajna'l a tgan tzan tqet enajsa' b'ix tzan tjaw etin tk'u'j tzan k'on txik tanim tuj b'is.

⁸ Astilji wetz ngan tzan txik nq'uma' etetz tzan tqet eyek'u' te tetz titza' nqet egani'.

⁹ Komo astilji wetz tb'aya' oqet ntz'ib'a' te etetz ti'j te ntzani, tzan eqet nk'ulu' probar qa etetz dispwest atix tzan tqet etoksla' kyaqil aj nxik nq'uma' etetz.

¹⁰ Iqxji te aj nqet enajsa' etetz, ax wetz nqet nnajsa'. B'ix aj oje qet nnajsa' wetz, qa b'an'ax at tidi' tuq tzan tqet nnajsa', oqet nnajsa' te nini tuj twitz te Krist te jun galan te etetz.

¹¹ Nkyink'ulun iqxji tzan k'on qoqet eq'i' tzan te Satanas; komo oje tz'el qniky' titza' tetz nk'ulun.

Titza' Te Qtata Dios Owonen Tuky'i Pa'k Tzan Tpakb'an

¹² Aj npon wetz tuj Troas tzan txik npakb'a' ti'j te tpakb'alil galan ti'j te Krist, ink'amjik b'an galan tzan npakb'an tzan tpaj te Qajawil n'onen tuq wuky'i'l.

13 Per te wanim k'onti'l tuq nchalaj, tzan tpaj k'onti'l owoknoj witza' te qerman Tit, astilji wetz mejor ekaj nkawi' b'ix inxik tuj Masedony.*

14 Per pixon te Qtata Dios, como tzan tpaj te Kristo Jesus, tetz nk'ulun tzan k'on jqet tz'aqik, b'ix ja'chq aj ja' nqopon n'ok en qi'j qetz te aj b'an tb'anil* toklen qotzqila' tetz.

15 Twitz ja tx'o'tx'ni kxol kye aj nkyekolet, qetz iktza' at jun jk'ok'jal tuj twitz te Qtata Dios tzan tpaj te Krist; b'ix kxol kye aj nkyexiknaj

16 nqotzu'wxik tuj kywitz tzan tpaj qi'j qetz kyetz ntzaj kyna'o' okyekamel; per yatzun kxol kye aj nkyekolet, tzan qpaj qetz ntzaj kyna'o' okye'anq'iyon. Ti'j te ntzani ¿ab'l b'a'n tzan tb'antik titza'?*

17 Komo qetza nya'tx a'o' iktza' junjun aj cha nkyexk'a'man ti'j Tyol Dios, sinoke qetza nqoyolina tuky'i jun tume'l tzan tpaj tlajen Qtata Dios a'o'na, b'ix tuj twitz Qtat nqoyolina [tuky'i jun qajwalil aj ntzaj ts'i'] Krist.

3

*Te Pa'k Nyolin Ti'j Tistil Okaj Si' Tetz Jun Pakb'on
Ti'j Te Ak'a'j Tyolb'en Qtata Dios*

1 ¿Oqo'aq'el petzun tzan qyolina galan qi'jx qetza ti'j qajwalilna? ¿Presis petzun tzan txik jqani'na jun u'j tzan jk'ametna etitza', qatzun tzan eyolin galan qi'ja tzan jk'amet tuj junky partji iktza' nkyk'ulu' txq'anky xjal?

---

* **2:13** Kya 20:1   * **2:14** Ax: tk'ok'jal perjum.   * **2:16** 2Kor 3:4-6

² A'ixk etetz iktza' te u'j tzan jk'ametna, [nya'tx cha jun txaq u'j sinoke] te qanima nyolin eti'j, b'ix kyaqil xjal oje tz'ok kcha'o' eti'j.

³ Kyetz kyeb'en etetz a'ix iktza' jun u'j aj oqet tz'ib'a' tzan te Krist, b'ix a'o'na qetza iktza' kye tmandader aj nxik qeq'i' te u'j tzan jk'ametna; b'ix ja tpakb'alilni nya'tx tz'ib'a' tuky'i jun tinta sinoke tuky'i Txew te Qtata Dios aj at jun tanq'in, b'ix ax nya'tx jun tpakb'alil aj tz'ib'a' twitz ab'^{*} sinoke tuj qanim.

⁴ Tzan tpaj te Krist, qetz tuj twitz Qtata Dios nqna'o' kyaqil ntzani b'an'ax.

⁵ Nlay b'antik tzan tok jq'uma' qa jun tidi' jk'ulb'en jun tidi' aj te qetzx, sinoke kyaqil aj b'a'n qitza' a te Qtata Dios ntzaj swan tetz.

⁶ A tetz oje qokaj ts'i' tzan qpakb'an te tume'l ak'a'j [titza' nqokolet], b'ix nya'tx jun tume'l iktza' nyolin te Kawb'il, sinoke ti'j te Txew Dios; komo te Kawb'il cha nqoxik tpoqo' tzan jkamik, per te Txew Dios ntzaj ts'i' jun qanq'in.*

⁷ Te Kawb'il oqtxi' aj cha nqoxik tuq tpoqo' tzan jkamik, aj tz'ib'anqet tuq twitz ab'^{*}, at tuq jun xhchqitz'unal ti'j [aj tzajnaq tuky'i Qtata Dios], astilji kye aj tijajil Israel k'onti'l ob'antik tzan txik kyka'yi' twitz te Moisés tzan tpaj te xhchqitz'unal ti'j twitz, anke te nini jun xhchqitz'unal aj kyeb'ayle' nmankun tuq.*

⁸ Per yatzun ti'j te aj nk'ulun te Txew Dios quky'i'l, ¿nya'tx petzun mas b'an tb'anil te nini twitz te aj oqtxi'?

---

* **3:3** Exo 24:12   * **3:6** Jer 31:31-34   * **3:7** Exo 34:29

9 Komo te Kawb'il aj cha nqoxik tpoqo' tuq, tetz nini tb'anil tuq, pyorx-alo te tume'l aj n'el tin qchoj [b'eyx te jun-ele'x] mas b'an tb'anil.

10 Te aj at tuq tb'aya' galan tuq, per ajna'l ya k'onti'l npon iktza' te aj mas b'an galan aj at ajna'l.

11 Komo te aj nponaj oqtxi' b'an tb'anil tuq, pyorx-alo te aj k'onti'l nponaj mas b'an tb'anil.

12 Tzan tpaj qetza wit'lik jk'u'jna ti'j te ntzani, k'onti'l nqoxob'tzan qyolina tuky'i jun tk'u'jlal.

13 Qetza k'onti'l njk'ulu'na iktza' te Moisés otk'uluj, oqet ts'i' jun bel twitz* tzan k'on txik kye'e' kye aj tijajil Israel te chqitz'unal aj kyeb'a' tuq nqextzaj.

14 Per kyetz k'onti'l owox tuj kywi', b'ix tzunx ajna'l oj tjaw kye'e' te Tu'jal Dios oqtxi', iktza' atok jun bel kywitz aj k'onti'l ntzoqpин tzan tel kyniky' ti'j tzan tpaj a'ox b'a'n tzan tjaqet kywitz tzan tpaj te Krist.

15 B'ix tzunx ajna'l oj tjaw kyen te stz'ib'en Moisés, k'onti'l n'ox tuj kywi' iktza' atok jun bel kywitz aj k'onti'l ntzoqpин tzan tel kyniky'.

16 Per oj kyokslan ti'j te Qajaw, n'el in te bel aj k'onti'l ntzoqpин tuq tzan tox tuj kywi'.

17 Te aj Qajawilni, a tetz te Txew Dios, b'ix aj ja' atqex te Txew Dios, tetz nqotkolpi'.

18 Qkyaqil qetz [aj nqo'okslan] ajna'l oje tz'el in te aj ntxayin tuq qwitz [aj k'onti'l ntzoqpин tuq tzan tel qnoky'], b'ix ajna'l qi'j qetz n'ok en titza' b'an galan nab'lin te Qajawil. B'ix komo te Txew te Qajawil n'aq'unan tuj qanim, b'ajq'ij ikja'n nqo'ok iktza' tetz b'ix mas ntzaj en qi'j titza' tetz b'an galan nab'lin.

---

* **3:13** Exo 34:33

4

¹ Ntons astilji, te ja qaq'una ntzani otzaj si' qetza [tzan te Qajawil] tzan tpaj owok lo'et tk'u'j q'i'ja, b'ix ajna'l qetza nqonimsan jk'u'jna b'ix k'onti'l nkaj jkola'na.

² Qetza n'el qik'o'na kyaqil aj nya'tx galan aj nqet kyk'ulu' kye xjal ewj b'ix kyaqil aj eq'b'il ky'exawil, b'ix k'onti'l nqojoyona titza' tzan tqet qeq'i' nijunwt, b'ix k'onti'l njaw qky'ixpu' te Tyol Qtata Dios. Qetza nqoyolina te b'an'ax b'ix ikxji tzan tok en tzan kyaqil xjal titza' nqob'et tuj tume'l tuj twitz Qtata Dios.

³ B'ix qa te tpakb'alil aj nxik qpakb'a'na k'onti'l n'el kyniky' junjun ti'j, ikxji nky'ik kyuky'i kye aj nkyexiknaj.

⁴ Te twitzale' ti'j te nya'tx galan twitz ja tx'o'tx'ni* oje kyeqet tmoyi' kye aj k'onti'l nkye'okslan, tzan k'on tel kyniky' te aj b'an tb'anil† ti'j te tpakb'alil galan aj nyolin ti'j te tajwalil te Krist aj mer iktza'x Qtata Dios.

⁵ Qetza k'onti'l nxik qpakb'a'na q'i'jx qetza, sinoke nxik qpakb'a'na ti'j te Kristo Jesus, aji tetz te Qajawil, b'ix qetza nqo'aq'unan te jun galan te etetz tzan tpaj tetz.

⁶ Komo te Qtata Dios aj oxik tk'ulu' mandad tzan tok xhk'atun tuj te qlolj,* axkix tetz otk'uluj tzan tel xhk'ate' tuj qwitz‡ tzan tel qniky' ti'j te aj b'an tb'anil te tetz aj n'ok qen ti'j§ Qajaw Jesukrist.

⁷ Te ja xhchqitz'unal ntzani atqex tuj qanim

* **4:4** Ax: Satanás; Wnch 12:31. † **4:4** Ax: tzan k'on tel xhk'ate' tuj kywitz. * **4:6** Gén 1:3 ‡ **4:6** Ax: oje tz'el chk'atunsa' tuj qanim.

§ **4:6** Ax: tuj twitz.

iktza' jun jq'inomal aj atqex tuj jun uky'il; ikxji n'ok en te qbalor aj b'an nim tzajnaq tuky'i Qtata Dios b'ix nya'tx qetzx.

⁸ Ikxji anke tidi'chq nya'tx galan nky'ik qi'ja, per at ja' tzan jkolet; b'ix tidi'chq nky'ik qi'ja aj k'onti'l n'el qniky' tistil, per tzunx lo'ik jk'u'j ti'j Qtata Dios.

⁹ Nqo'ex lajo', per [te Qtata Dios] k'onti'l nqokaj tkola'; b'ix nqoqet wequ', per k'onti'l nqoqet ky-itza'.

¹⁰ Ja'chq oj qky'ikna, n'ok qenkix twitz xhcho'nal tuj qchi'jel iktza' oky'ik ti'j Jesus, ikxji tzan tok en qi'ja titza' tetz ntzaj ts'i' jun qbalor tzan qanq'in tuj qchi'jel.

¹¹ Qetza aj itz'oj'o'ni, kob'chaq ch'inky tuq nqokamik tzan tpaj te Jesus, ikxji tzan tok en qi'ja titza' tetz itz'oj tuj qchi'jel aj nponaj.

¹² Ikxji ch'inky tuq nqokamik qetza, per ikxji owel te jun galan te etetz tzan etanq'in te jun-ele'x.

¹³ Qetza wit'lik jk'u'ja iktza' te aj oqet tz'ib'a' [tuj te Tu'jal Dios] ikxjani: "Owokslaj b'ix astilji oxik nyoli' ti'j."* Ntons ax qetza, ax nqo'okslana, b'ix astilji ax nxik qyoli'na ti'j.

¹⁴ Komo qetza qeb'ena te Qtata Dios ojaw tanq'insa' te Qajaw Jesus, ax ikxji oqojawel tanq'insa' tzan qten junch'in tuky'i Jesus, b'ix junx etuky'i'l oqob'ajxe'l tin tuky'i'l.

¹⁵ Nky'ik kyaqil ntzani qi'ja tzan tok te jun galan te etetz, b'ix ikxji ky'ilaj xjal ja'chq okyk'amo'tz te nim b'an galan aj ntzaj si' tzan te Qtata Dios anke k'onti'l nqajo', b'ix ikxji mas ky'ilaj xjal oxe'l ksi' pixon te Qtata Dios tzan tqet kyjq'b'a'.

---

* **4:13** Sal 116:10

16 Astilji qetza k'onti'l njaw kab'in jk'u'j, anke te qchi'jela b'an tij ikja'n tok per tuj qanim n'ok mas nim qbalor b'ajq'iji.

17 Komo te aj ch'in xhcho'nal aj n'ok qen twitz ja tx'o'tx'ni nky'ik luwew, per n'oken tzan tok te qetza te jun jiq'b'il b'an nim aj k'onti'l nmankun b'ix aj k'onti'l nb'antik tzan tqet qparejsa' tuky'i junky tidi'.

18 [Astilji] qetza k'onti'l n'ok qsi'na qnab'l ti'j kyaqil tidi'chq aj nxik qen tzani twitz tx'o'tx', sinoke n'ok qsi' qnab'l ti'j te aj k'onti'l nxik qen, tzan tpaj te aj nxik qen nponaj, b'ix te aj k'onti'l nxik qen a te aj n'ok b'eyx te jun-ele'x.

5

Te Pa'k N'el Tq'ajab' Tzan Tpon Tuj Ka'

1 Komo qetz qeb'enky, cha'oj tponaj te ja qchi'jel* tzani twitz ja tx'o'tx'ni, at junky qchi'jel tuj ka'j tuky'i Qtata Dios, jun aj nya'tx kyk'ulb'en xjal b'ix nten b'eyx te jun-ele'x.

2 Astilji qetz ajna'l tuky'i ja qchi'jel tzani twitz tx'o'tx', b'an'ax nqotx'e'qun b'ix n'el jq'ajab' tzan jk'amon-tal naj te junky qchi'jel tuj ka'j,

3 komo oj stzaj si' junky qchi'jel, nlay qokaj iktza' sqit.

4 Qetz man itz'oho' tzani twitz tx'o'tx' tuky'i ja qchi'jelni, nqotx'e'qun, n'ok qen twitz nim xhcho'nal, k'on qgana tzan jkaj iktza' sqit sinoke tzan stzaj si' junky qchi'jel ak'a'j, ikxji tzan tponaj te

* **5:1** Ax telponx jun jay cha xq'apj xtx'otx'al; ikxji te Pa'k oyolin ti'j qchi'jel iktza' tjay te qxew.

aj nmankun b'ix tzan stzaj si' jun qanq'in [te junele'x].

⁵ B'ix a te Qtata Dios oqet k'ulun te qetz tzan tok qen kyaql ntzani, b'ix tetz oje tzaj ts'i' te Txew te qetz te jun yek'b'il aj telponx b'an'ax te ntzani.

⁶ Astilji qetz k'onti'l nqob'isuna b'ix qeb'en aj man ato' tuj ja qchi'jelni, k'onti'l aqoqet twitz Qajawil tzan txik qen tuky'i qwitz.

⁷ Komo qetz nqob'et tzani twitz tx'o'tx' wit'lik jk'u'j ti'j Qtata Dios, b'ix k'onti'l nqob'et cha a'ox tzan tpaj te aj nxik qen.

⁸ Per wit'lik jk'u'j b'ix qgan-talo tzan tkaj jkola' te ja qchi'jelni tzan qpon najayon tuky'i Qajawil.

⁹ Astilji qa atoqet tzani twitz tx'o'tx' qatzun atoqet twitz Qtata Dios tuj ka'j, qetz n'ok qsi' qnab'l tzan qten galan tuj twitz te Qajawil.

¹⁰ Komo qkyaqil qetz qob'ajky'el twitz te Krist tzan stzaj tq'uma' qa galan te jk'ulb'en, komo qkyaqil junjunchaq oqok'amoyon te aj jkamb'a'tz iktza'x jk'ulb'en aj man tuq itz'oj'o' twitz ja tx'o'tx'ni, qa galan qatzun nya'txji.*

A Te Krist Oje K'ulun Tzan Jkaj Galan Tuky'i Te Qtata Dios

¹¹ Komo qeb'enky presis tzan tqet qoksla' te Qajawil, astilji nxik qnimsa'na kyk'u'j kye xjal tuj jun tume'l. Te Qtata Dios teb'en b'an'ax aj nxik jq'uma'ni b'ix ax eteb'enxwit etetz.

¹² Nya'tx cha nqoyolina galan qi'jxa, sinoke cha nxik qsi'na lad te etetz tzan echalaj qi'ja. Iksjitzan tb'antik tzan taj etzaq'b'e' tume'l kye aj cha nqet

---

* **5:10** Rom 14:10

kyjiq'b'a' kyib' tzan tpaj te aj cha n'ok en tzan kye xjal b'ix nya'tx ti'j te aj at tuj kyanim.

¹³ Qa [nqoqet yoli' iktza'] lok a'o'na, [a te Qtata Dios e'el tetz tzan tpaj] nqo'aq'unana te tetz; b'ix qa [nqoqet yoli'] kabal a'o'na, cha qgana tzan jk'ulun jun galan te etetz.

¹⁴ Komo tzan tpaj titza' nqoqet tgani' te Qajaw Jesukrist, astilji nqok'ulun ikxji; komo qetza qeb'enkyna jun okamik tzan qpaj qkyaqil, astilji qkyaqil okolpjik[†] [ti'j qchoj].

¹⁵ Tetz okamik tzan qpaj qkyaqil tzan k'on qanq'in te qetzx, sinoke tzan qanq'in te tetz aj okamik b'ix ojaw anq'in tzan qpaj.

¹⁶ Astilji qetza k'onti'l nqet qb'isu'na ti'j jun xjal iktza' nkyeb'isun kye xjal, anke oqtxi' nqob'isuna tuq ti'j te Krist iktza' tuq nkyeb'isun kye xjal, per ajna'l ya k'onti'l nqob'isuna ti'j ikxji.

¹⁷ Astilji qa at ab'l mojb'a' tib' tuky'i Krist, tetz jun xjal ak'a'j, kyaqil tanq'in oqtxi' oje ponaj, ajna'l ti'j tetz kyaqil oje qet k'ulu' ak'a'j.

¹⁸ Kyaqil ntzani tk'ulb'en te Qtata Dios aj otk'uluj tzan qten galan tuky'i'l tzan te Krist. B'ix tetz okaj ts'i'na tzan txik qpakb'a'na titza' tzan qten galan tuky'i'l.

¹⁹ Komo te Qtata Dios atqet tuq tuky'i Krist nk'ulun tuq tzan kyten galan kye xjal tuky'i'l, b'ix ikxji cha oky'ix-oq te kchoj,* b'ix otzaj tq'uma' qetza tzan txik jq'uma' te ja tpakb'alilni.

²⁰ Astilji qetza a'o'na tky'ixel te Krist tzan qyolin etuky'i'l, b'ix ikxji iktza' te Qtata Dios nyolin etuky'i'l. Astilji nxik jq'uma'na etetz tuky'i tb'i

[†] 5:14 Ax: eb'ajkamik.

* 5:19 Kya 17:30; Rom 3:25

Krist tzan etok laq'chet ti'j te Qtata Dios junky'el tzan eten galan tuky'i'l tzan emeltz'jik junky'el te Qtata Dios.

²¹ Te Krist k'onti'l owok ten twitz te choj, per te Qtata Dios okaj ts'i' te qchoj ti'j tzan tok te qky'ixel, ikxji tzan qel qetz galan tuj twitz Qtata Dios.

6

¹ Ajna'l waq erman, komo qetza nqo'onen tuky'i [te Qajaw Jesukrist], qgana tzan txik jq'uma'na ch'in etuky'i'l, tzan k'on qet exq'e'la' te aj nim b'an galan aj k'onti'l nqajo' aj ntzaj ts'i' te Qtata Dios.

² Iktza' nyolin te aj oqet tz'ib'a' oqtxi' ikxjani: "Aj tpon or wetz owok nsi' nwi' eti'j; b'ix aj presis tuq tzan ekolet, wetz okxqet nkolo'."* Ntons intok esi' waq enab'l: Ma'tx pon te or, ajna'l te q'ij aj presis tzan ekolet.

Aj Txik Tq'uma' Te Pa'k Kyaqil Aj Oky'ik Ti'j Tzan Tpaj Tpabk'en

³ Qetza k'onti'l nqet qyek'u'na jun nya'tx galan kywitz txq'ankya, tzan k'on tok jun nya'tx galan ti'j te qaq'un.

⁴ Qetza nqet qyek'u'na kywitz kye xjal, q'apo' qib' nqo'aq'unan te Qtata Dios tuky'i nim qpasens oj tok qen tidi'chq, iktza' oj tok qena twitz xhcho'nal, b'ix oj tpaltin tidi' qetza, b'ix oj tok qena tidi'chq aj b'an kwest, b'ix oj jqet jub'cha',

⁵ b'ix oj jqex si' pres,* b'ix oj kyjaw lab'un kye xjal qi'j, b'ix oj qaq'unana nim, b'ix oj qipana watl, b'ix oj qipana wa'ij.

---

* **6:2** Isa 49:8   * **6:5** Kya 16:23

6 B'ix nqob'etna tuj tume'l galan, n'el qniky' byenech [ti'j te tume'l], at nim qpasens, b'an galan qonab'lin akyu'ki txq'ank, te Txew Dios [n'onen quky'i'l], nkyeqet qgani' kye txq'ank tuky'i jun tk'u'jlal,

7 nqoyolina tuky'i tume'l b'an'ax, nqet qyek'u'na tajwalil te Qtata Dios, [nqok'uluna kyaqil] tuky'i qaq'umb'il aj ntzaj ts'i' te Qtata Dios tzan tqet te nya'tx galan qitza' b'ix tzan tqet jkolo'na qib' tuj tume'l.*

8 Qetza atqet kye xjal nqoqetna kyjiq'b'a' b'ix atqet n'el kyin qky'exawna; atqet nkyeyolin galan q'i'ja b'ix atqet nqoqet yoli'na; atqet n'ok q'uma' qetza a'o'na la'j anke nqoyolina tume'l;

9 atqet nkyk'ulu' quky'ila iktza' k'onti'l kyotzqimo'na anke b'an otzqimo'na; atqet nqet kyb'isu' ch'inky jkamikna, per nya'tx, b'ix tzunx itz'oj'o'na; atqet n'ok ksi' xhcho'nal qi'j per k'onti'l nqoqet kykansa';

10 atqet [nqet kyb'isu'] b'an nqob'isuna per nqochalajna tuj qanim; atqet meb'a' a'o'na per nqok'ulun tzan kyok q'inon txq'ank; atqet ch'inwt tidi' qetza per ax at tidi'chq nim qetza.

11 Etetz waq erman aj Korint aj ganimix nim, qetza ma'tx xik jq'uma'na etetz b'an b'an'ax, b'ix kyaqil aj atqex tuj qanim ma'tx tz'ok echa'o'.

12 B'ix etetz k'onti'l nkx'ajnjaj ti'j qanima, b'ix nim nkxqet qgani'na, per yatzun etetz, k'onti'l nkxk'ulun quky'ilana ikxji.

13 Erman waq, wetz nqet nwitz ewitz iktza'

* **6:7** Ax: tuky'i te qmanq'ab' b'ix qsurt. Kye xjal oqtxi' nkyekolon kyib' tuq tuky'i te ksurt b'ix nkyeq'ojin tuq tuky'i te kymanq'ab'.

jun k'wa'lon kyuky'i tk'wa'al tzan ek'ulun quky'il
iktza'x qetza nqok'uluna etuky'i'l nkxqet qgani'
tuky'i jun tk'u'jal.

Qetz A'o' Iktza' Tnajb'il Te Qtata Dios

14 Ntons, etetz k'on tz'ok ejunb'e' etib' kyuky'i
kye aj k'onti'l nkye'okslan.* Komo jun xjal aj nb'et
tuj te tume'l nya'tx parej tuky'i jun xjal aj k'onti'l
nb'et tuj te tume'l. ¿Komo titza' oxe'l samet [jun aj]
te xhk'atun tuky'i [jun aj] te qlolj?

15 ¿B'ix titza' tzan kyten dyakwerd te Krist tuky'i
te Tajaw Choj?† ¿B'ix titza' pareje' jun aj n'okslan
tuky'i jun aj k'onti'l n'okslan?

16 ¿Titza' parej te jay nab'il Qtata Dios tuky'i jun
jay aj ja' ntzaj na'o' titzb'alil tidi'chq? [¡K'onti'l tidi'
parej!] Komo qetz a'o' iktza' te jay nab'il Qtata
Dios, te Qtata Dios aj at jun tanq'in.* Komo iktza'x
tetz otq'umaj ikxjani: "Wetz okyinnajayon tuj
kyanim, b'ix okyinqtelten kxol; okyin'okel te Dios
aj otzajel kyna'o', b'ix kyetz okye'okel nxjalil."*

17 B'ix astilji te Qajawil ntq'uma' ikxjani:
"Pe'etetz waq kxol kyetz b'ix intel epawa' etib' kyi'j
b'ix k'on tz'ok emako' jun tidi' aj nya'tx galan,"*
b'ix "ikxji okx'elal galan tuj nwitz

18 b'ix wetz okyin'okel jun k'wa'lon te etetz, b'ix
etetz okx'okel nk'wa'al."* Iqxji ntq'uma' te Qajawil
te Qtat aj at mas nim tajwalil twitz kyaqil.

* **6:14** 1Kor 10:6-22,27; 5:9-10; 6:1-8; 7:12-16; Deu 7:1-3; 22:10; Lev 19:19   † **6:15** Ax: Belial.   * **6:16** 1Kor 3:16; 6:19   * **6:16** Lev 26:12; Ezq 37:27   * **6:17** Isa 52:11; 1Kor 6:18; 10:14; 1Tim 6:11;
2Tim 2:22; Chaw 4:7   * **6:18** 2Sa 7:14; 1Cró 17:13

7

1 Ntons waq erman aj b'an ganimix, aj ntzani te galan aj okaj tq'uma' te Qtata Dios qetz. Astilji intkaj qsi' kyaqil te nya'tx galan aj nqok'ulun tuky'i qchi'jel b'ix aj at tuj qanim, iksxi tzan tkaj saq qanim tuj twitz Qtata Dios tzan tpaj nqet qxjani' te tetz.

*Te Pa'k Nyolin Titza' Nchalaj Tzan Tpaj Oje Jaw
Kky'ixpu' Kynab'lin Kye Aj Korint*

2 Ntons, qotzaj ena'o'na ch'in tuj etanim; komo qetza k'onti'l ma'tx jk'uluj jun nya'tx galan ti'j ni-junwt, b'ix k'onti'l ma'tx qet qeq'i' nijunwt, k'onti'l ma'tx qet qelq'a' nijunwt.

3 Wetz k'onti'l nxik nq'uma' etetz ntzani cha tzan exik-wit npoqo'; komo ma'tx xik nq'uma' k'onti'l nkx'ajnaj tuj wanim, okxtel ngani' kixi' tuj jun tume'l tzan nten junch'in etuky'il tuj kyaqil, qa tzan qanq'in qatzun tzan jkamik junxji.

4 Wetz wit'lik nk'u'j eti'j b'ix b'an nkyinchalaj eti'j. Etetz ma'tx jaw etin nk'u'j b'ix at nim chalajb'il tuj wanim anke nim xhcho'nal n'ok wen.

5 Komo qetza aj qulna Masedony,* qetza k'onti'l o'ojlana, sinoke tidi'chq b'is owok qen, kye xjal nkyeq'ojin tuq q'i'ja b'ix yatzun qetza tuj qanimna b'an nqoxob'na tuq.*

6 Per te Qtata Dios aj njaw tin kyk'u'j kye aj b'is ate', tetz ojaw tin jk'u'jna aj tul te Tit.

7 B'ix nya'tx a'ox tzan tpaj tetz owlul sinoke ax tzan tpaj etetz ojaw etin tk'u'j. Tetz otzaj tq'uma' b'an egan tuq tzan qok etena, b'ix titza'

---

* **7:5** 2Kor 2:13   * **7:5** 2Kor 1:8-9

b'an nkxb'isun [ti'j te aj oky'ik exol]* b'ix ax b'an nkxb'isun wi'j wetz. B'ix toklen ncha'o' kyaqil ntzani wetz ajna'l b'an nkyinchalaj.

⁸ Qa tzan tpaj te u'j aj oxik nsama' etetz okxb'isun nim, wetz k'onti'l ntzaj nna'on tetz. B'ix qa tb'aya' otzaj nna'on tetz tzan tpaj owok jun b'is te etetz jun tyemp,

⁹ ajna'l nkyinchalaj nya'tx tzan tpaj te b'is aj owok eti'j, sinoke tzan tpaj te aj eb'is ojaw eky'ixpu' enab'lin. Komo te Qtata Dios otk'uluj tuj etanim tzan eb'isun [tzan stzaj ena'on tetz], b'ix ikxji te u'j aj oxik qsama'na k'onti'l owok te jun nya'tx galan te etetz.

¹⁰ Oj stzaj cho'on qanim iktza' te Qtata Dios tgan, nini [n'ok te jun galan] tzan tjaw qky'ixpu' qnab'lin tzan jkolet, b'ix k'onti'l tidi' b'a'n tzan stzaj qna'on tetz. Per te aj b'is aj nkyeb'isun kye aj k'onti'l nkyexnaq'tzan, [k'onti'l token tzan tpaj k'onti'l njaw kky'ixpu' kynab'lin tzan tpaj nini], ikxji cha nkyeponajkixi'.

¹¹ Per yatzun etetz otzaj cho'on etanim tuj jun tume'l aj owel galan tuj twitz te Qtata Dios, b'ix ajna'l intok eten titza' owok te jun galan te etetz, komo oqet ek'ulu' te galan tuky'i jun tk'u'jlal, b'ix oqet ekolo' [te tume'l galan exoll], b'ix otzaj eq'oq ti'j te nya'tx galan aj nky'ik tuq, b'ix nkxbob' tuq [ti'j te aj oky'el tzan tpaj te aj nky'ik tuq], b'ix egan tuq tzan wok eten, b'ix b'an nkxjoyon tume'l [tzan ek'ulun galan], b'ix etetz oqet eb'isu' tzan txik esi' jun xhcho'nal ti'j te aj at tuq tpaj. Ikxji ti'j kyaqil, etetz oqet eyek'u' k'onti'l tuq epaj.

---

* ^{7:7} Telponx ti'j te aj oqet stz'ib'a' tuj te tb'ay u'j aj oxik tsama' kyetz tb'aya'.

¹² Wetz k'onti'l oqet ntz'ib'a' aj u'ji tzan tpaj te aj ok'ulun nya'tx galan, b'ix ax nya'tx tzan tpaj te aj oqet k'ulu' nya'tx galan ti'j, sinoke tzan tqet eyek'u' twitz Qtata Dios titza' nkxb'isun qi'ja.

¹³ Tzan tpaj te ntzani qetza otzaj chews'a' jk'u'jna, b'ix aj tulen te Tit mas ochalajna tzan tpaj etetz oxik echewsa' tanim.

¹⁴ Wetz ojetq tuq xik nq'uma' tuky'i Tit, wetz b'an nkyinchalaj eti'j. B'ix k'onti'l inkaj mal ti'j nini, komo iktza'x kyaqil qyol etuky'i'l oqtxi' b'an'ax tuq, ax te aj oxik nq'uma' tuky'i'l eti'j etetz ax ma'tx tz'el b'an'ax.

¹⁵ B'ix tetz ajna'l b'an nkxqetb'aj tgani' nim oj etzaj tna'o' ekyaqil etetz oqet etoksla' b'ix ek'amoj tetz tuky'i jun tume'l tuky'i txob'lal.

¹⁶ Wetz nkyinchalaj tzan tpaj b'a'n tzan tok wit'let nk'u'j eti'j ti'j kyaqil.

8

Te Pa'k Nnimsan Kyk'u'j Kye Qerman Tzan Kyonen Kyuky'i Kye Txq'ank

¹ Ntons ajna'l waq erman, qgana tzan txik jq'uma'na ch'in etuky'i'l titza' te Qtata Dios n'onen kxol kye b'uch'uj qerman tuj tkwential Masedony.

² Anke kyetz oje tz'ok kyen nim xhcho'nal, per b'an nkyechalaj; b'ix anke b'an meb'a-e', per iktza' q'inon-e' oxik ksi' kyoyej tzan kyonen kyi'j kye txq'ank yerman.

³ Wetz web'en, kyetz tuky'i jun tk'u'jlal oxik ksi' kyoyej iktza'x tuq aj at te kyetz, b'ix anke k'onti'l tuq nim te kyetz, oxik ksi' kyoyej nim.

⁴ Kyetz oqet kywitz qwitzta tzan qtzoqpina te kyetz tzan kyonen kyuky'i kye german.*

⁵ Kyetz okyk'uluj mas twitz te aj b'isu' tuq qitza'na tb'ay; tb'ay oxik kyq'apo' kyib' tuj tq'ab' te Qajawil, b'ix yaji quky'il a iktza'x tgan tuq te Qtata Dios.

⁶ Astilji, komo te Tit ojetq tuq tz'aq'ik tb'aya' tzan tel xhchimo' exol jun onb'il kye txq'ankya german, astilji qetza oxik jq'uma'na tetz tzan tb'antik kyaqil nini.

⁷ Etetz b'an galan n'el kyaqil exol: B'an jwert atix titza' wit'lik ek'u'j, byenech nkxyolin, nim etotzqi', b'ix galan nkxk'ulun tuky'i jun tk'u'jal, b'ix nim nqoqet egani'na. Etetz iktza'x galan nkxk'ulun kyaqil nini, ax ikxji a tgan tzan ek'ulun ti'j ja etonb'ilni.

⁸ Wetz k'onti'l nkxik nk'ulu' mandad tzan tel echimo' te onb'il, sinoke nxik nq'uma' tzan tok eten titza' kye txq'ankya german b'an ajun kye'onen, ikxji tzan txik nsi' luwar etetz tzan tqet eyek'u' titza' b'an'ax nkyeqet egani' kye txq'ankya.

⁹ Etetz oje tz'el eniky' ti'j te nim b'an galan aj otzaj ts'i' te Qajaw Jesukrist anke k'onti'l nqajo', b'ix astilji tetz owok b'an meb'a' anke b'an q'inon tuq, per tzan tmeb'a'ul tetz, etetz b'a'n tuq tzan etok iktza' b'an q'inon.

¹⁰ Wetz oxe'l nsi' jun konsej te jun galan te etetz: Jun aq'b'ixi' etetz oqet eb'isu' tb'ay [kywitz kye txq'ankya tzan echimo' jun onb'il] b'ix okx'aq'ik tzan tqet ek'ulu' ikxji.

¹¹ Ajna'l waq, intqet ek'ulu' najji iktza'x tuky'i jun tk'u'jal oqet eb'isu' tb'ay, ikxji intqet ek'ulu'

---

* ^{8:4} Rom 15:26

iktza' aj janik'pon at te etetz.

12 Qa qetz nxik qsi' tuky'i jun tk'u'jal iktza'x aj at te qetz, ntots n'el galan te aj nxik qsi'. Te Qtata Dios k'onti'l ntzaj tqani' aj k'onti'l at qetz.

13 Wetz nxik nq'uma' ntzani nya'tx tzan tpaltin te etetz b'ix tzan tok jun galan a'ox kye txq'ank,

14 sinoke tzan qok parej qkyaqil. Ajna'l etetz at tidi' te etetz b'a'n tzan etonen tuky'i te aj npaltin kye txq'ank, b'ix jun q'ij kyetz ob'antel tzan ky-onen etuky'i'l, ikxji etetz b'ix kyetz b'a'n tzan etonen etib'x ekyaqil b'ix parej okxteyon.

15 Iktza'x nyolin [tuj Tu'jal Dios] ikxjani: "Ab'l te aj ma jaw tin nim, k'onti'l ma sobrin nim, b'ix te aj k'onti'l ma jaw tin nim, k'onti'l ma paltin."*

16 Pixon te Qtata Dios, ntk'ulu' tzan tok tuj tanim te Tit tzan tb'isun eti'j iktza' wetz nkyinb'isun.

17 Tetz oqet toksla' aj oxik nq'uma' tetz, per komo tetz jun xjal aj n'ok ts'i' tk'u'j tzan tel kyaqil tuj tume'l, astilji ajixk tetz oxik etuky'i'l tzan txik q'olb'el etetz.

18 Junx tuky'i Tit oxik nlajo' jun erman aj b'an otzqi'mj b'ix nqet jiq'b'a' kxol kyaqil b'uch'uj qerman ja'chq tzan tpaj oje tz'aq'unan b'an galan ti'j te tpakb'alil titza' tzan jkolet.

19 B'ix nya'tx cha a'ox ja ntzani, sinoke kye b'uch'uj qerman okaj ksi' tzan txik oneyon quky'ilala tzan jk'ulun kyaqil tuj jun tume'l galan ti'j ja onb'ilni, tzan tel kyaqil ntzani te jun jiq'b'il te Qajawil b'ix ax tzan tok en titza' b'an qgan tzan qonen kyuky'i kye txq'ank yerman.

* **8:15** Exo 16:18

20 Ma qet qb'isu'na ikxji tzan k'on jqet yoli'na ti'j titza' nqok'ulun tuky'i te ja onb'il b'an galanni.

21 Astilji qetza n'ok qsi'na qnab'l tzan tqet jk'ulu'na kyaqil tuj tume'l, nya'tx a'ox tuj twitz Qtata Dios sinoke ax tuj kywitz xjal.*

22 Junx kyuky'i'l oxik qlajo'na junky qerman aj oje qet tyek'u' tuj ky'ilaj tume'l titza' tetz b'an n'onen, b'ix pyor ajna'l tzan tpaj b'an lo'ik tk'u'j eti'j.

23 [Qa at ab'l ma tzaj cha'on] ti'j te Tit, intxik eq'uma' wetz tuky'i'l b'an qamiw qib'a b'ix n'onen wuky'i'l te jun galan te etetz. B'ix kyi'j kye txq'ank yerman aj ajune' tuky'i'l, kyetz a'e' kylajen kye b'uch'uj qerman b'ix tzan tpaj kyetz te Krist nqet jiq'b'a'.

24 Ntons astilji inkxik ena'o' te kyetz tzan tel kyniky' kye txq'ank yerman b'uch'uj qerman etetz b'an'ax nkyeqet egani' iktza'x qetza oje xik jq'uma'na nim kyuky'i'l eti'j etetz.

9

1 Ti'j te onb'il aj n'el echimo' kye qerman aj pawame' te Qtata Dios, qanq nya'tx presis tzan tqet ntz'ib'a' etetz ti'j te nini.

2 Komo web'en titza' etetz b'an egan tzan etonen, b'ix nkxqet njiq'b'a' tuq kxol kye aj Masedony. Wetz oxik nq'uma' kyetz, [etetz] aj Akay b'an dyakwerd atix tzan etonen atx jun aq'b'ixi'. B'ix tzan tpaj etetz nkxjoyon tume'l tzan ek'ulun nini, ky'ilaj kxol kyetz oje xik nimsa' kyk'u'j.

3 Per wetz ma kyexik nlajo' kye qerman exol etetzni, tzan k'on tok chagan kyaqil aj galan aj oje

---

* **8:21** Pro 3:4

xik nq'uma' eti'j. Ma kyxek nlajo' tzan eten etetz list.

⁴ Kebal kxik junjun aj Masedony wuky'i'l b'ix okxtzajel kyk'ulb'a' etetz nya'tx list atikxqet. Ikkxi jun ky'exawil te qetza, b'ix pyorx-al te etetz, tzan tpaj te aj oje xik jq'uma'na eti'j.

⁵ Astilji oqet nb'isu' tzan kxik nlajo' kye qerman tzan kxik etuky'i'l tb'ay tzan tok echimo' te ja onb'il aj ojetq tuq xik esi' eyol ti'j. Ikkxi tzan tok en n'ok echimo' ja onb'ilni tzan tpaj a'ixk etetz egan etonen b'ix nya'tx cha tzan tpaj owel qani' alajwers.

⁶ Instzaj ena'o' te ntzani: Ab'l te aj n'awan ch'imu's, ax ch'imu's njaw tin, b'ix ab'l te aj n'awan nim, ax nim njaw tin.

⁷ Junjunchaq presis tzan txik tsi' iktza'x ma'tx qet tb'isu' tuj tanim, b'ix nya'tx tuky'i jun b'is b'ix nya'tx tzan tpaj cha lajo'. Komo te Qtata Dios nqet tgani' te xjal aj nxik tsi' tuky'i jun chalajb'il tuj tanim.

⁸ B'ix te Qtata Dios at nim tajwalil tzan stzaj tsi' nim b'an galan te etetz, b'ix ikkxi tzan k'on tpaltin jun tidi' aj presis te etetz, b'ix ikkxi tzan etonen nim kyuky'i txq'anku tuky'i tidi'chq b'an galan.

⁹ Komo [te Tu'jal Dios] nyolin ikkxi jani: “[Te xjal aj n'okslan te Qajaw], tetz nqet tsipa' [tidi'chq galan] kxol kye meb'a'; tetz k'onti'l nkaj tsi' tzan tk'ulun kyaqil tuj tume'l.”*

¹⁰ Te Qtata Dios aj ntzaj sin te ijaj tzan tqex awet, b'ix te wab'j aj nxik qwa'a', tetz otzajel tsi' te etijaj b'ix ojawel tky'ib'sa',* b'ix otk'ulu'tz tzan tel nim te

* **9:9** Sal 112:9   * **9:10** Isa 55:10

galan ti'j kyaqil aj n'ek'ulu' tuj tume'l.

¹¹ Ikxji k'onti'l tidi' opaltiyon te etetz tzan etonen nim kyuky'i kye txq'anky, b'ix ikxji tzan tpaj etonb'ilni ky'ila'j xjal oxe'l ksi' jun pixon te Qtata Dios.

¹² Komo oj ek'ulun jun tidi' ikxjani, k'onti'l n'ok cha a'ox te jun onb'il ti'j te aj npaltin kxol kye qerman,* sinoke n'oken tzan txik ksi' ky'ila'j xjal jun pixon te Qtata Dios.

¹³ Oj tok kyen te onb'il aj nxik esi' te kyetz, oqtel kyjq'b'a' te Qtata Dios tzan tpaj nqet ek'ulu' iktza'x n'eq'uma' nkx'okslan ti'j te Krist, b'ix n'ek'ulu' tuky'i jun tk'u'jlal te kyetz b'ix ax kye kyaqil.

¹⁴ B'ix kyetz nkyexnaq'tzan tuky'i Qtata Dios eti'j etetz tuky'i jun tk'u'jlal tzan tpaj te Qtat oje tzaj ts'i' nim b'an galan te etetz.

¹⁵ ¡Pixon te Qtata Dios tzan tpaj te aj ntzaj ts'i' qajtsik, aj k'onti'l n'oknoj qyol tzan txik jq'uma' ti'j!

10

Tajwalil Te Pa'k Qtata Dios Swal Tetz

¹ Ntons, wetz a'in Pa'k nqet nwitz ewitz tuky'i jun tume'l b'an kyeb'a' b'ix b'an galan iktza' te Krist nab'llin. Wetz oj nten exol nkyinyolin galan b'ix kyeb'a', per oj nten laq'chik eti'j k'onti'l nkyinxob' tzan nyolin tuj jun tume'l iktza'x nyolin wanim.

² Nqet nwitz ewitz tzan k'on ek'ulun jun tidi' tzan npon etuky'i'l tuky'i jun tume'l kaw. Komo wetz oje qet nb'isu' tzan npon tuky'i jun tume'l kaw kyuky'i junjun te etetz tzi aj tuj kynab'l kyetz

---

* ^{9:12} Ax: kye aj pawame' a'ox te Qtata Dios.

wetz cha eq'imin iktza' tgan te nchi'jel iktza' kye xjal nkyek'ulun.*

³ Qetza nqob'etna iktza'kix xjal a'o'na, per nqoq'ojina [ti'j te nya'tx galan] tuj jun tume'l nya'tx iktza' kye xjal twitz ja tx'o'tx'ni.

⁴ Komo te qaq'umb'il tzan jq'ojin ti'j te nya'tx galan, nya'tx xjal k'ulul tetz, sinoke tuky'i jun qajwalil aj ntzaj ts'i' Qtata Dios tzan tponaj te nya'tx galan aj oje lok'an tzani twitz tx'o'tx', b'ix tzan tponaj tidi'chq aj nya'tx tume'l nqet kxima' kye xjal,

⁵ b'ix kyaqil aj nqet kyb'isu' tzan k'on tok kyotzqila' te Qtata Dios, b'ix nkaj qsi' tuj tq'ab' te Qtata Dios kyaqil aj nqet qb'isu' tzan tqet qoksla' te Krist.

⁶ B'ix oj etokslan etetz byenech, yaji kyi'j kye txq'anky aj ate' exol aj k'on kygan okslan, dispwest ato'na tzan jk'uluna kyuky'i'l tzan kyb'isun ti'j te kyk'ulb'en nya'tx galan.

⁷ Etetz cha n'ok esi' enab'l ti'j te aj n'ok eten tuky'i ewitz. Qa etetz tuj enab'l b'an'ax a'ix te Krist, a tgan tzan stzaj ena'o' ax qetza a'o'na te Krist.

⁸ B'ix wetz, nlay kyinky'ixwik tzan nyolin nim ch'in ti'j te qajwalilna aj otzaj ts'i' te Qajawil, nya'tx tzan tok jun nya'tx galan eti'j sinoke tzan etok jwert tuky'i'l.

⁹ Wetz k'on ngan tzan eb'isun qa cha nkx'ok nxob'sa' kyuky'i kye u'j aj nxik nsama'.

¹⁰ Komo junjun nkyq'uma': "Kye aj u'j b'an kaw b'ix nim ili'mj tuj, per ya oj tul tetz twitzale", tetz

* **10:2 Ax:** aj tuj kynab'l kyetz qetza cha nqojoyona te jun galan te qetza.

nya'tx iktza' jun tlimaqal xjal b'ix titza' nyolin
nya'tx b'an tb'anil."

¹¹ Kye aj nkyeb'isun ikxji a tgan tzan tok ksi' kynab'l, qetza iktza'x nqoyolina kyuj kye qu'uj, ax ikxji nqok'uluna cha'oj qten qwitzale'na exol.

¹² Qetza k'onti'l nqet qparejsa' qib'a kyuky'i kye aj cha nqet kyjq'b'a' kyib'x. Kyetz, oj tqet kyparejsa' kyib'x, k'onti'l nqet kyb'isu' tuj tume'l.

¹³ Qetza k'onti'l nqet qjic'b'a'na qib' ti'j qaqq'umb'en mas twitz te aj tume'l, sinoke cha a'ox ti'j te aj okaj tsi' te Qtata Dios qetza tzan qpona pakb'ayon kxol kye xjal b'ix max exol etetz.

¹⁴ Cha'oj qyolina ti'j qaqq'un exol, nqoyolina tume'l. Nya'tx-tal tume'l qa k'onti'l-wit opakb'ana exol; per komo oje qopon max exol pakb'ayon te tpakb'alil ti'j Krist, [ntons tume'l te aj nqoyolina].

¹⁵ Qetza k'onti'l nqet qjic'b'a'na qib' ti'j taq'umb'en junky, sinoke lo'ik jk'u'j tzan etok mas jwert ekyaqil etetz tuky'i Qtata Dios, b'ix ikxji tzan tel mas b'an galan b'ix nim te qaqq'umb'en exol

¹⁶ B'ix ikxji tzan txik qpakb'a'na te tpakb'alil titza' tzan jkolet mas laq'chik aj ja' atikxqet etetz. Per k'on qgana tzan qox aj ja' oje kyepakb'an txq'ankya' tb'aya', ikxji tzan k'on tqet qjic'b'a'na qib' ti'j kyaq'umb'en txq'ankya'.

¹⁷ Qa at ab'l tgan tzan tqet tjiq'b'a' tib', intqet tjiq'b'a' tib' ti'j Qajaw Jesukrist.*

¹⁸ Komo te xjal aj nqet tjiq'b'a' tib', k'onti'l n'el galan [tuj twitz Qtata Dios]; yatzun oj tyolin Qtata Dios galan ti'j jun xjal, [a te aj n'el galan tuj twitz tetz].

---

* ^{10:17} Jer 9:24

11

Te Pa'k Nyolin Tistil Tetz Jun B'an'ax Tky'ixel Jesus Kywitz Kye Aj Cha Nkyq'uma' Qa Tky'ixel Jesus-e'

¹ Pe'etipanxwit ch'in aj nkyinyolin wetz iktza' jun lok. B'ix b'an'ax at epasens wi'j.

² Komo b'an nkyinb'isun eti'j iktza' te Qtata Dios b'an nb'isun eti'j.* Komo wetz oje xik nsi' nyol tzan ekaj nq'apo' tzan tok ejunb'e' etib' tuky'i Krist, oje xik nsi' nyol tzan ekaj nq'apo' tuj tq'ab' ch'inwt nya'tx galan eti'j, iktza' jun q'opoj aj mina' tok ten twitz ichan [nkaj q'apo' tzan stat tuky'i tichmil].

³ Wetz b'an nkyinb'isun kebal eqet eq'i' [tzan kye aj nya'tx tume'l nkyeyolin] iktza' te Eba oqet eq'i' tzan te kan aj b'an list tuq,* ax etetz kebal eqet eq'i' tzan k'on tqet eb'isu' tuky'i jun tume'l b'an b'an'ax ti'j te Krist b'ix tuky'i jun tk'u'jlal.

⁴ Cha'oj tul jun xjal aj npakb'an chuktky ti'j Jesus aj nya'tx iktza' aj ojetq xik qpakb'a'na qetza, qatzun etetz oxe'l ek'amo' junky txew aj nya'tx iktza' te aj oje ek'amoj [tuky'i Qtata Dios], qatzun oxe'l ek'amo' junky tpakb'alil aj nya'tx iktza' aj oje xik qpakb'a'na etetz, ntots etetz n'ek'amo' tuky'i jun chalajb'il.

⁵ Wetz k'onti'l nna'o' iktza' k'onti'l-wit wajwalil kywitz kye aj b'an tky'ixel Jesus [iktza'x nkyq'uma'x kyetz].

⁶ Anke wetz b'an xk'ab' a'in tzan nyolin, per wetz wotzqi' te tume'l b'an'ax, b'ix oje qet nyek'u' etetz tuky'i kyaqil aj oje qet nk'ulu' exol etetz.

* **11:2** Te Pa'k nb'isun tuq qa nkyeqet eq'i' tzan jun xnaq'tzb'ilj aj nya'tx tume'l; 2Kor 11:3-4,13-15. * **11:3** Gén 3:1-5,13

7 ¿Injoyon choj petzun aj txik npakb'a' te tpakb'alil galan etuky'il b'ix k'onti'l owel npeyu' ch'inwt eti'j, sinoke a'inxk wetz owel win nky'exaw tzan eqet jiq'b'a' tuq etetz?

8 Wetz nk'amoj[†] te kyonb'il kye txq'anku b'uch'uj qerman tzan npakb'an tuq etetz exol.

9 B'ix aj akyinqet tuq wetz exol b'ix qa at tuq jun tidi' aj presis te wetz, wetz k'onti'l nk'uluj tzan tb'isun jun te etetz wi'j, sinoke kye a'e' aj Masedony eb'aj'ul b'ix kyetz otzaj ksi' te aj presis tuq te wetz. B'ix wetz owok nsi' nnab'l tzan k'on tuq wok te jun b'is te etetz, b'ix nlaykix kaj nsi' *

10 Iktza'x wetz web'en te b'an'ax ti'j te Krist, ax web'en te ja chalajb'il aj nna'o' tuj wanimni nlay b'antik tzan tel in tzan nijunwt tuj kyaqil tkwential Akay.

11 ¿Tistil [wetz nkyinyolin ikxji]? ¿Tzan tpaj wetz k'onti'l nkxqet ngani'? Te Qtata Dios teb'en wetz nkxqet ngani'.

12 Per wetz nlay kaj nsi' tzan nk'ulun te aj nk'ulu' tzan k'on txik nsi' lad kye aj cha nkyejoyon jun tume'l tzan tqet kyiq'b'a' kyib' qa kyetz [at kya-jwalil] iktza'qetza.

13 Komo kyetz nya'tx b'an'ax tky'ixel Krist, cha nkye'eq'in xjal b'ix cha nkyyoli' kyetz iktze'xtzun a'e' tky'ixel te Krist.

14 Te ntzani nya'tx jun tidi' aj b'an chuktky-wit aj b'an nqolab'an ti'j, komo te Satanas nqet tk'ulu' tib' iktze'xtzun jun ángel aj b'an galan.

15 Astilji, k'onti'l tzan qlab'an qa kyaqil kye

[†] **11:8** Ax: owel welq'a'. Te Pa'k k'onti'l oqet telq'a' ti'j nijunwt sinoke cha nyakb'en tuq.   * **11:9** Fil 4:15-18

aj nkye'okslan ti'j, nkyeyolin iktza' nkyek'ulun kyaqil tuj tume'l, per nya'tx b'an'ax kyitza'. Kyetz okyemankuyon iktza'x te kyk'ulb'en [aj nya'tx tume'l].

¹⁶ Ngan tzan txik nq'uma' junky'el, k'on qet tb'isu' nijunwt qa lok a'in [tzan tpaj titza' nkyinyolin]. Qa at ab'l ntq'uma' wi'j ikxji, ntots qanq mejor kyinquet tipa' ch'in tzan nyolin wi'jx wetz tzan tqet njiq'b'a' wib'x.

¹⁷ Wetz nlay kyinyolin iktza' te Qajaw nyolin, sinoke ajna'l okyinyoliyon nim wi'jx iktza' jun lok a'in.

¹⁸ Komo iktza'x ate' ky'ilaj xjal nqet kyjiq'b'a' kyib' tzan tpaj aj nkyb'isu' ti'j kykamb'en kyetzx, ntots ajna'l ax wetz okyinyoliyon ikxji.

¹⁹ B'ix como etetz tuj enab'l b'an list a'ixni, etetz n'ek'amo' tuky'i jun chalajb'il kye aj pur loke'.

²⁰ Komo etetz mer egan tzan eqetb'aj mosi' tzan junky b'ix tzan eqetb'aj elq'a' b'ix tzan eqetb'aj eq'i, b'ix [n'ek'amo'] qa at ab'l oqtel tjiq'b'a' tib', b'ix etetz cha n'etipa' qa at ab'l ma tz'ok tloqi' jun palaj eq'o'tx.

²¹ Qanq etetz tuj enab'l last a'in tzan tpaj k'onti'l inten exol tuky'i jun nim wajwalil tzan nk'ulun mandad jwert eti'j. Per iktza'x kye txq'anky nim nkyeyolin kyi'jx, ntots ajna'l ax wetz oqtel nk'ulu' ikxji anke tz'el tuj ewitz iktza' tk'ulb'en jun lok.

²² ¿A'e' kyetz qxjalil aj b'a'n kyeyolin tuj yol ebrey? Ax wetz a'in. ¿A'e' kyetz tijajil Israel? Ax wetz a'in. ¿A'e' kyetz tijajil Abran? Ax wetz a'in.

²³ ¿Kyetz q'apo' kyib' nkye'aq'unan te Krist? (¡Wetz oj txik nq'uma' ikxjani nkyinyolin iktza' jun lok!) Wetz kywitz kyetz mas q'apo' wib'

nkyin'aq'unan te tetz, b'ix wetz waq'umb'en mas nim kywitz kyetz, b'ix oje kyin'ok jub'cha' mas ky'ilaj-el kywitz kyetz,* b'ix oje kyinqex si' tuj pres mas kywitz kyetz, b'ix ky'ilaj-el ch'inky tuq nkyinkamik.

24 Jweb'-el kye aj [qxjalil] tijajil Israel inqet kyjub'cha' b'eljujlajuj tuj kawnaq (39) jitx'un.*

25 Oxmaj inqet jitu' tuky'i tze',* b'ix jun-el in'ok xo'o' tuky'i ab'j,* oxmaj kye bark aj ja' nkyinb'et tuq eb'ajxik mulan tuj a', b'ix jun-el inkaj tuj a' jun q'ij tuky'i jun aq'b'il.

26 Oje kyinb'et nim b'ix oje kyinky'ik tuj nim a' aj ch'inky tuq nkyinxik tuq tin, ky'ilaj-el ja' nkyinb'et tuq b'an nkyinb'isun tuq kyi'j kye eleq', b'ix b'an nkyinb'isun tuq kyi'j kye wijajil [aj nkyeq'ojin tuq wi'j]* b'ix ax kyi'j kye aj nya'tx wijajil [aj nkyeq'ojin tuq wi'j],* b'ix tuj ky'ilaj amaq' b'ix tuj te ky'ixk'oj tx'o'tx' aj ja' k'onti'l najayon b'ix aj nkyinb'et tuq tuj te nim a' oky'ik tidi'chq nya'tx galan wi'j, b'ix ax tidi'chq xhcho'nal tzan tpaj kye aj nya'tx b'an'ax qerman.

27 Ky'ilaj-el nkyin'aq'unan nim tuj junjun aq'unj b'an kwest b'ix nkyinsiktik tuq nim, ky'ilaj-el owipaj watl, oje tz'ok wen twitz wa'ij b'ix k'achjel, b'ix ky'ilaj-el oje kyin'ipan wa'ij, oje kyinlu'lun tuky'i che'w b'ix k'onti'l tuq nim nq'anaq.

28 B'ix nya'tx a'ox ntzani, sinoke b'ajq'ij nkyinb'isun kyi'j kyaqil kye b'uch'uj qerman ja'chq.

29 Qa kyetz nkyena'on nya'tx jwert ate', ax

* **11:23** Kya 16:23   * **11:24** Deu 25:3   * **11:25** Kya 16:22

* **11:25** Kya 14:19   * **11:26** Kya 9:23   * **11:26** Kya 14:5

wetz nkyinb'isun ti'j te aj nky'ik kyi'j. B'ix qa kyetz nkyeqet tz'aqik, wetz ntzaj nq'oj kyi'j kye aj nkyek'ulun tzan kyqet tz'aqik.

³⁰ Qa presis tzan tqet qjiq'b'a' qib', ntons wetz oqtel njiq'b'a' wib' ti'j kyaqil aj ja' nya'tx jwert atin.

³¹ Te Qtata Dios aj stat te Qajaw Jesukrist, te aj nqet qna'o'[‡] tuj kyaqil tyemp te jun-ele'x, tetz teb'en wetz nkyinyolin b'an'ax b'ix k'onti'l nkyin-nik'on.

³² Aj akyinqet tuq Damask, te gobernador aj n'aq'unan tuq tuky'i te twitzale' k'ulul mandad aj Aretas tb'i, tetz eqet tsi' xb'uqiyon stzi' te tlamelul te amaq', tzan tuq njaw ktzyu'.

³³ Per kye qerman inqetz kytumb'a' tuj jun chi'l tuj jun tbentanul te pe'on ti'j te amaq', iksxi wetz inkolpjik tuj kyq'ab' [kye k'ulul mandad].*

12

¹ [Ntons qa etetz tuj enab'l presis a tgan tzan] tqet qjiq'b'a' qib', chagan k'onti'l tidi' njkamb'a', per pe'etzoqpin ch'in tzan tqet njiq'b'a' wib' ti'j te aj oxik wen, b'ix kyaqil aj otzaj tyek'u' te Qajawil wetz.

² [Wetz,]* kajlajuj aq'b'ixi' b'ix mojb'a' wib' tuq tuky'i Krist, injaw jotlik (je'ky qa tuky'i nchi'jelx qatzun nya'txji, a'ox te Qtata Dios e'el tetz), b'ix [injaw jotlik] tzan txik wen mas jawnaq tuj ka'j [aj ja' nnajan te Qtata Dios].*

³ B'ix wetz web'en, (je'ky qa tuky'i nchi'jelx qatzun nya'txji, a'ox te Qtata Dios e'el tetz),

[‡] **11:31** Ax: nqet ky'iwla'. * **11:33** Kya 9:23-25 * **12:2** 2Kor 12:7

* **12:2** Ax: tuj te toxi' txol te ka'j.

4 injaw jotlik, inxik in tuj ka'j, aj ja' oxik ncha'o' wetz tidi'chq aj k'onti'l nb'antik tzan qyolin ti'j b'ix nijunwt xjal b'a'n tzan tyolin ti'j [tzan tpaj b'an xjan].

5 Ti'j kyaqil aj owok wenni b'a'n tzan nyolin nim, per nya'tx tzan tqet njiq'b'a' wib'x sinoke tzan nyolin nim ti'j kyaqil aj n'ok wen twitz aj ja' nna'o' nya'tx jwert atin.

6 Qa wetz ngan-wit tzan tqet njiq'b'a' wib', te nini nya'tx-tal nkyinyolin iktza' lok a'in, tzan tpaj oxe'lkix-tal nq'uma' te b'an'ax, per k'onti'l nkyink'ulun ikxji tzan k'on tqet tb'isu' nijunwt wi'j qa mas nim wajwalil twitz te aj nxik nyoli' qatzun aj n'ok en wi'jji.

7 Astilji tzan k'on tuq tqet njiq'b'a'x wetz wib'x mas nim twitz te aj a'inxkixi' tzan tpaj stzajlen yek'u' wetz tidi'chq aj b'an tb'anil, otzaj si' jun xhcho'nal tuj nchi'jel, iktza' jun ky'i'x tuj nchi'jel, iktza' jun tidi' nya'tx galan aj te Satanas swal tetz.

8 B'ix ti'j te ntzani oxik nqani' oxmaj te Qajawil tzan tuq tel tin te ja xhcho'nalni.

9 Per te Qajawil otzaj tq'uma' ikxjani: "Te onb'il aj nxik nsi' te yatz kabal nini. Wetz wajwalil tzan nk'ulun tidi'chq n'ok mas b'an galan tuky'i jun xjal aj nya'tx jwert." Ntons, astilji wetz b'an nkyinchalaj tzan tpaj nya'tx jwert a'in tzan tok b'an jwert te tpoder Krist wuky'i'l.

10 Astilji wetz b'an nkyinchalaj qa nya'tx jwert a'in, b'ix ax oj wok yaso', b'ix ti'j kyaqil aj npaltin te wetz, b'ix oj njaw lajo', b'ix tidi'chq aj b'an kwest aj n'ok wi'j tzan tpaj te Krist; komo [wi'jx wetz] nya'tx jwert a'in, per [tuky'i Krist] jwert atin.

Te Pa'k Nb'isun Kyi'j Kye Aj Korint

11 Wetz nkyinyolin etuky'i'l ajna'l iktza' jun lok, per tzan tpaj etetz egan ikxji. Komo a'ix tuq etetz b'a'n tzan eyolin galan wi'j, tzan tpaj mas nim wajwalil kywitz kye aj [nkyq'uma'] a'e' tlimaqal tky'ixel Krist, anke wetz nya'tx nim wajwalil.

12 Wetz tuky'i jun nim npasens oqet nyek'u' exol etetz aj telponx wetz jun b'an'ax tky'ixel Krist a'in, oqet nyek'u' exol tuky'i nim yek'b'il aj at tidi' telponx b'ix tuky'i tidi'chq aj nqolab'an ti'j b'ix tidi'chq aj a'ox nb'antik tuky'i tajwalil Qtata Dios.

13 ¿Okx'el wik'o' petzun etetz kywitz kye txq'ank b'uch'uj qerman? Komo wetz k'onti'l inten exol tzan eb'isun-wit wi'j tzan stzaj esi' tidi'chq aj presis te wetz, iktza' otzaj ksi' kye txq'ank b'uch'uj qerman. ¡Najsajwaq qa te nini jun nya'tx galan onk'uluj etuky'i'l!

14 Ajna'l wetz list atin tzan nxik q'olb'el etetz toxmajji'n-el, b'ix k'on ngan tzan eb'isun wi'j tzan tpaj wetz k'onti'l nkyinjoyon aj at te etetz, sinoke cha ngan q'olb'en te etetz. Komo nya'tx a'e' kye tal k'wa'l aj presis tzan kyk'ulun kwent te kytat, sinoke a'e' kye k'wa'lon tzan kyk'ulun kwent kye kyk'wa'al.[†]

15 B'ix wetz nkyinchalaj tzan tqetb'aj nnajsa' kyaqil aj at te wetz, dispwest atin tzan nnajsan kyaqil te nchi'jel tzan tok te jun galan te etanim. Anke wetz mas nkxqet ngani', yatzun etetz ¿nlay petzun kyinqet egani' mas?

16 Bwen, qaltetz. Per wetz k'onti'l inten exol

[†] **12:14 Ax:** nya'tx a'e' kye tal k'wa'al aj presis tzan kchimon tmin te kytat, sinoke a'e' kye k'wa'lon tzan kchimon tmin kye kyk'wa'al.

etetz tzan eb'isun wi'j, anke nkyq'uma' junjun qa wetz tuky'i jun nlistul okxqet weq'i'.

17 ¿Ti'tzun, okxqet petzun weq'i' kxiklen nlajo' kye txq'anky exol?

18 Wetz oqet nwitz twitz Tit tzan txik [oneyon etuky'i'l], b'ix oxik nlajo' tuky'i'l te junky qerman [tzan tonen etuky'i'l]. ¿Ti'tzun, okxqet teq'i' petzun te Tit? ¿Nya'tx petzun parej nqob'isun qetza tuky'i Tit? ¿Nya'tx petzun parej nqob'etna tuky'i'l?

19 Qanq etetz tuj enab'l qanq nqoqanina jun najsb'il tuj ewitz etetz, per nya'tx, sinoke tuj twitz Qtata Dios nqoyolina tuky'i tb'i Krist, b'ix kyaqil aj nkyinyolinni tzan tok te jun galan te etetz aj ganimix nim witza'.

20 Wetz nkyinb'isun qanq nlay kxtzaj nk'ulb'a' iktza' wetz ngan tzan etzaj nk'ulb'a', b'ix qanq wetz nlay kyin'el tuj ewitz iktza' tuq etetz egan. Qanq kebal etetz exol nqet epawa' etib', b'ix n'el egani' aj tidi' te junky, b'ix at eq'oj ti'j junky, b'ix nkxjaw ilin exolx. Qanq nqet eyoli' txq'anky, b'ix nkxchimon yol ti'j junky, b'ix qanq k'onti'l nkx'okslan b'ix b'an k'onti'l tumelil exol etetz.

21 Wetz nkyinb'isun qa oj nxik junky'el q'olb'el etetz, qanq okyinna'oyon b'an nkyinky'ixwik twitz te Qtata Dios tzan epaj etetz, b'ix qanq okyin'oq'el tzan kypaj kye aj nkyejoyon choj exol b'ix mina'x tjaw kky'ixpu' kynab'lin, ti'j kyaqil aj ntz'ilan ti'j kyanim, te k'ajajb'ilj b'ix tidi'chq aj tgan te kchi'jel.

13

*Te Pa'k Nxik Tq'uma' Kye Qerman Tzan Tkaj
Kykola' Kyaqil Te Nya'tx Galan Kxol*

¹ Ntons ajna'l toxmajji'n-el ntzani okyinxel q'olb'el etetz. Kyaqil tidi' aj presis tzan qyolin ti'j te aj nky'ik exol, oqoyoliyon ti'j tuky'i kab'e' qa ox testiwji.*

² Oje xik nq'uma', b'ix ajna'l anke k'onti'l atinqet exol, oxe'l nq'uma' junky'el iktza'x oxik nq'uma' aj nxwa'q tka'miji'n-el exol etetz tzi. Oxe'l nq'uma' nya'tx a'ox kye aj nkyejoyon choj sinoke te ekyaqil etetz: Oj nxik q'olb'el etetz, wetz nlay kyinpaqlet eti'j.

³ Iqxji etetz owokel eten jun preb akix te Krist te aj ntzaj tq'uma' tzan nyolin etuky'i'l, b'ix tetz exol nya'tx jun aj k'onti'l-wit tbalor sinoke nqet tyek'u' at nim tajwalil exol etetz.

⁴ B'an'ax tetz okamik iktza' jun aj k'onti'l tuq tbalor, per yatzun ajna'l itz'oj tuky'i nim tajwalil tzan te Qtata Dios. B'ix ax iqxji qetza k'onti'l qbalor iktza'x tuq tetz tb'ay, per oqoteyon exol junx tuky'i Krist tzan tajwalil te Qtata Dios tzan jk'uluna kyaqil tuj tume'l exol etetz.

⁵ Intqet eb'isu' eti'jx etetz, qa b'an'ax tume'l titza' wit'lik ek'u'j ti'j te Qtata Dios. Intqet eb'isu' eti'jx etetz. ¿K'onti'l petzun eteb'en te Jesukrist atqet exol, qa b'an'ax nkxb'et tuj tume'l?

⁶ Wetz lo'ik nk'u'j etetz n'ok eten qi'ja, b'an'ax nqob'etna tuj tume'l.

⁷ B'ix qetza nqoxnaq'tzan tuky'i Qtata Dios tzan k'on ek'ulun jun nya'tx galan, nya'tx tzan qel qetza galan tuj kywitz kye xjal, sinoke tzan ek'ulun etetz te galan anke tuj kynab'l junjun nya'tx galan nqet jk'ulu'na.

* **13:1** Deu 17:6; 19:15

8 Komo qetza nlay b'antik tzan jk'ulun jun nya'tx galan ti'j te aj b'an'ax, sinoke a'ox tzan qyolin galan ti'j te b'an'ax.

9 Astilji nqochalajna qa qetza iktza' nqonumjik b'ix qa b'an'ax etetz jwert atix, b'ix nqoxnaq'tzana eti'j tzan etok b'an galan.

10 Astilji wetz nqet ntz'ib'a' ja u'j te etetz mina'x tuq npon etuky'i'l. Ikkxi oj npon, nya'tx presis tzan token te wajwalil tzan nk'ulun jun tidi' aj okxb'isuyon ti'j, sinoke te wajwalil aj otzaj tsi' te Qajawil wetz owokeyon tzan etok mas jwert b'ix nya'tx tzan tok jun xhcho'nal te etetz.

Te Pa'k Nkawin Kyuky'i Kye Aj Korint

11 Waq erman, ajna'l nkyinkawin tuky'i ja nyol ntzani: Pe'echalaj waq, pe'etok jwert [tuky'i Qajawil], pe'enimsan waq ek'u'j exol, pe'ena'on tuj etanim parej ekyaqil, b'ix pe'eten waq galan exol. B'ix te Qtata Dios aj nk'ulun tzan eten galan exol b'ix nkxqet tgani', tetz oqtelten etuky'i'l.

12 Pe'elman etetz etib'x exolx tzi tuky'i jun limb'il b'an tume'l* tzan tpaj cha jun te Qtat.

13 Kyaqil kye aj pawame' te Qtata Dios nxik ksama' jun limb'il te etetz.

14 Tzaj si'xwit etajsik jun nim b'an galan tzan te Qajaw Jesukrist, b'ix intokxwit eten titza' te Qtata Dios nkxqet tgani' b'an nim, b'ix instenxwit exol etetz tzi te Txew Dios. Ky'ikxwit ikkxi.

---

* **13:12** Ax: Intel etz'ub'a' etib' te jun limb'il b'an xjan.

**Te ak'a'j tu'jal tuj tu'jal qtata Dios
New Testament in Tektiteko (GT:ttc:Tektiteko)**

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tektiteko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tektiteko [ttc], Guatemala

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tektiteko

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
e5f1836e-411a-57b8-bbab-959f006a00a3